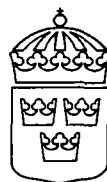

Utbildningsutskottets yttrande

1992/93:UbU4y

Ny organisation för förvaltning av statens fastigheter och lokaler, m.m. (prop. 1992/93:37 bil. 1 delvis)

1992/93
UbU4y

Till finansutskottet

Finansutskottet har den 3 november 1992 beslutat att bereda utbildningsutskottet tillfälle att yttra sig över proposition 1992/93:37 Ny organisation för förvaltning av statens fastigheter och lokaler, m.m. jämte motioner såvitt propositionen och motionerna rör utskottets beredningsområde.

Utbildningsutskottet behandlar i detta yttrande de delar av bilaga 1 i propositionen som avser hyresavtal (avsnitt 2), fastighetsförvaltning för universitet och högskolor (avsnitt 3), Sveriges lantbruksuniversitet (avsnitt 4) samt donationer (avsnitt 6). Därjämte tar utskottet upp till behandling motionerna 1992/93:Fi10 (s) yrkandena 1–2, 1992/93:Fi11 (fp, s, m, c, kds, v), 1992/93:Fi12 (fp, s, m, c, kds, v), 1992/93:Fi13 (s), 1992/93:Fi14 (m) och 1992/93:Fi15 (s).

Riksdagen godkände under förra riksmötet av regeringen framlagda förslag om nya riktlinjer för den statliga fastighetsförvaltningen (prop. 1991/92:44, bet. 1991/92:FiU8, rskr. 1991/92:107). Riktlinjerna innebar bl.a. att fastighetsförvaltningen borde skiljas från brukandet av lokaler och mark samt att förvaltningen företrädesvis borde bedrivas i aktiebolagsform. De fastigheter som av historiska och/eller andra skäl inte kan överföras till bolag borde — oavsett nuvarande förvaltare — läggas under samordnad förvaltning i myndighetsform. Riksdagen beslutade vidare att en sammanhållen fastighetskoncern i aktiebolagsform skulle bildas för förvaltning av huvuddelen av det fastighetsbestånd som förvaltas av Byggnadsstyrelsen samt att en ny myndighet skulle bildas för förvaltning av de fastigheter som inte lämpade sig för bolagisering. Riksdagen gav också som sin mening regeringen till känna vad finansutskottet anført om universitetens och högskolornas hyresavtal, fastighetsförvaltning och donationsfastigheter.

Regeringen hade i proposition 1991/92:44 bl.a. föreslagit att statliga myndigheter, inkl. universitet och högskolor, borde ges möjlighet att träffa *hyresavtal* med upp till sex års löptid, medan hyresavtal av ekonomisk betydelse med längre löptid skulle prövas av regeringen. Vid riksdagsbehandlingen förordade utbildningsutskottet i sitt yttrande till finansutskottet (1991/92:UbU2y) att universitet och högskolor skulle ges större utrymme att själva förhyra sina lokaler. Finansutskottet

(bet. 1991/92:FiU8) framhöll att universiteten och högskolorna, till skillnad från statliga myndigheter i övrigt, med stor sannolikhet inte kommer att vara utsatta för förändringar i någon större utsträckning. Mot den bakgrunden borde de föreslagna restriktionerna som gällde hyresavtalens längd kunna omprövas. Vad finansutskottet anfört gav riksdagen som sin mening regeringen till känna.

I den nu föreliggande propositionen konstateras att en stor del av universitetens och högskolornas verksamhet bedrivs i mer eller mindre ändamålsanpassade lokaler. Redan på grund därav finns det anledning att anta att förhållandevis långa hyrestider blir vanligt förekommande inom denna sektor. För att lokalförsörjningen skall kunna genomföras integrerat med den långsiktiga planeringen av utbildning och forskning finns det därför skäl att öka universitetens och högskolornas ansvar i denna del. Med hänvisning sålunda till bl.a. den långsiktighet som präglar högskolornas och universitetens verksamhet föreslår regeringen att nya hyresavtal inom högskolesektorn av ekonomisk betydelse och med längre löptider än tio år skall prövas av regeringen. Regeringen begär riksdagens godkännande av vad i propositionen anförts om hyresavtalen inom universitets- och högskolesektorn.

I motionerna 1992/93:Fi10 (s) yrkandena 1 och 2, 1992/93:Fi13 (s) och 1992/93:Fi15 (s) yrkas avslag på propositionen. Motionärerna vill ha ett nytt förslag till organisation för det statliga fastighetsinnehavet. Förslaget bör tas fram efter en parlamentarisk beredning.

Utbildningsutskottet, som senare i höst kommer att redovisa sina överväganden med anledning av regeringens proposition om ökad frihet för universitet och högskolor (prop. 1992/93:1) innefattande bl.a. förslag om större frihet vad gäller institutionell organisation och disposition av resurser, vill för sin del understryka vikten av att den för universitetens och högskolornas del eftersträfvade friheten inte begränsas av exempelvis onödiga restriktioner beträffande tecknande av hyresavtal. Samtidigt instämmer utskottet i finansministerns uppfattning att det är statsmakterna som har det övergripande ansvaret för vilka långsiktiga resursbindningar som görs för statens räkning. Utbildningsutskottet finner med hänvisning härtill att den föreslagna gränsen på högst tio års löptid för avtal som kan tecknas utan regeringens godkännande är väl avvägd. Utbildningsutskottet föreslår därför att finansutskottet tillstyrker förevarande del av propositionen.

Utbildningsutskottet, som i det följande återkommer till en utförligare behandling av de relaterade motionsyrkandena, föreslår att finansutskottet med hänvisning till vad utbildningsutskottet anfört om hyresavtal avstyrker motionerna i nu berörda delar.

Regeringen föreslog i proposition 1991/92:44 bl.a. att huvuddelen av Byggnadsstyrelsens fastighetsbestånd skulle överföras till bolag och fortsättningsvis förvaltas i aktiebolagsform. Med hänsyn till verksamhetens omfattning föreslogs en fastighetskoncern med ett statligt helägt moderbolag och ett antal dotterbolag. Den föreslagna sammanhållna koncernen skulle vara en gemensam fastighetskoncern för högskolefastigheter och övriga fastigheter. För den del av fastighetsbeståndet som

av skilda skäl bedömts olämplig att föra över till aktiebolag borde förvaltningen handhas av en nybildad statlig myndighet. Vid behandlingen av propositionen underströk utbildningsutskottet i sitt yttrande till finansutskottet att det var viktigt att *fastighetsförvaltningen på högskolans område* organiserades på ett sätt som tar hänsyn till verksamhetens särart och ger utrymme för självständigt agerande från högskoleenheternas sida (yttrande 1991/92:UbU2y). Utskottet ansåg att det fanns anledning att pröva om det var nödvändigt att för högskolefastigheternas del skilja fastighetsförvaltningen från brukandet av lokalerna. Finansutskottet föreslog, bl.a. med hänvisning till vad utbildningsutskottet anfört, att riksdagen skulle göra ett uttalande med innebörden att de frågor som utbildningsutskottet berört skulle beaktas i direktiven till de organisationskommittéer som regeringen ämnade tillsätta (bet. 1991/92:FiU8). Detta blev också riksdagens beslut (rskr. 107).

Vidare beslutade riksdagen att en ny efterfrågestyrd stabs- och servicemyndighet skulle inrättas som stöd för regeringen och myndigheterna i lokalförsörjningsfrågor m.m.

I föreliggande proposition föreslår regeringen att huvuddelen av universitets- och högskolefastigheterna förs över till en särskild fastighetskoncern för högskolefastigheter, i propositionen kallad högskolekoncernen, med de organisatoriska och ekonomiska förutsättningar som anges i propositionen. Förslaget innefattar inte överförande till högskolekoncernen av fastigheter vilka förvaltas av Sveriges lantbruksuniversitet (SLU). Dessa behandlas i ett senare avsnitt av propositionen, till vilket utskottet återkommer i det följande. De fastigheter som helt eller till övervägande delen är donationsfastigheter bör enligt propositionen "bli kvar i direkt statlig ägo". Donationsfastigheter som för närvarande förvaltas av resp. lärosäte bör kvarstanna i denna förvaltningsform. I propositionen anförs att detta i första hand gäller de s.k. Gustavianska arvegodsens vid Universitetet i Uppsala och ett antal donationsfastigheter vid Universitetet i Lund. Övriga donationsfastigheter bör förvaltas av den nya fastighetsförvaltningsmyndighet som riksdagen beslutade om under föregående riksmöte.

Högskolekoncernen skall ha till uppgift att äga och förvalta aktierna i lokala högskolebolag samt äga och förvalta de fastigheter som inte ingår i lokala bolag. Finansministern förutsätter att lokala bolag som äger fastigheterna och där utbildningsintressena har majoritet bildas på universitetsorterna. Också övriga högskolor ges möjlighet till lokala bolag för sina fastigheter.

Som skäl för det nu föreliggande förslaget anförs ett antal utmärkande drag för högskolesektorn. Bland annat hänvisas till att verksamheten vid högskolorna kännetecknas av ständig förändring och förnyelse samt att fastigheterna är en viktig resurs i forskningen och utbildningen. Högskolan har därför ett berättigat intresse av att ha inflytande över lokalinhav, vilket i första hand uppnås genom att högskolan får fullt kostnadsansvar och långtgående beslutsbefogenheter i dessa frågor. Det framgår att man från universitetens sida framhållit som mycket angeläget att universitet och högskolor även i framtiden kan ta emot och förfoga över donationer. Det har vidare framhållits att det är av

stor forsknings- och utbildningspolitisk betydelse att utbyggnaden av högskolans campusmiljöer prioriteras. Finansministern instämmer till fullo i detta.

Finansministern hävdar uppfattningen att fastighetsförvaltningen och lokalförsörjningen bör hållas åtskilda. Hon återoppar tidigare erfarenheter som visar att en fastighetsförvaltning som inordnas som en stödjande sidoverksamhet riskerar att komma på mellanhand. Fastighetsunderhållet löper därmed fara att eftersättas. Detta talar enligt vad som anförs i propositionen mot att universiteten och högskolorna förvaltar fastigheterna i egen regi.

Beträffande *förvaltningen av SLU:s fastigheter* anförs i propositionen skäl för en annan lösning än den som föreslås gälla för universitet och högskolor i övrigt. Fastigheter som nyttjas av SLU kan delas in i två kategorier. Den första omfattar fastigheter för regelrätt utbildnings- och forskningsverksamhet, oftast kopplade till institutionsområden, vilka inkluderar lokaler för undervisning, speciallokaler osv. Den andra kategorin omfattar jord- och skogsbruksfastigheter, där marken nyttjas för olika försöks- eller forskningsändamål. Vidare konstateras att SLU:s verksamhet är spridd över hela landet. Även institutionsanknutna fastigheter finns i skilda delar av landet utanför de egentliga högskolorna. Möjligheten för fastighetskoncernen att bygga upp en regional representation medför att denna koncern för SLU:s del bättre kan tillgodose kravet på närhet mellan förvaltning och brukare än högskolekoncernen. Med hänvisning härtill föreslår regeringen att de institutionsanknutna utbildningsfastigheterna skall föras över till fastighetskoncernen och förvaltas samlat för SLU i ett dotterbolag. Beträffande jord- och skogsbruksfastigheterna anförs att de till sin karaktär avsevärt skiljer sig från övriga fastigheter inom fastighetskoncernen och naturligen inte hör hemma där. Därför bör enligt propositionen statens förvaltningsansvar för de rena jord- och skogsbruksfastigheterna för forsknings- och försöksändamål överföras till SLU. Emellertid behöver ytterligare analyser och överväganden göras, innan de föreslagna förändringarna genomförs. Finansministern hänvisar bl.a. till frågor som rör avstyckningar och nya fastighetsbildningar.

Slutligen bereder regeringen riksdagen tillfälle att ta del av vad finansministern anfört om *donationsfastigheter*. Samtliga fastigheter som donerats till staten skall även fortsättningsvis förvaltas i myndighetsform. Det erinras om att donationsfastigheter i större omfattning finns vid universiteten i Lund och Uppsala — främst inom de s.k. egendomsförvaltningarna. Även i övrigt förekommer donationsfastigheter vid universiteten och vid vissa högskolor. Fastigheterna förvaltas antingen av resp. lärosäte eller av Byggnadsstyrelsen. I förevarande avsnitt av propositionen heter det att de donationsfastigheter som för närvarande förvaltas av resp. lärosäte bör "kvarstanna i denna förvaltningsform". Övriga donationsfastigheter bör föras över till fastighetsförvaltningsmyndigheten.

Som redan framgått yrkas i motionerna 1992/93:Fi10 (s) yrkandena 1 och 2, 1992/93:Fi13 (s) och 1992/93:Fi15 (s) avslag på propositionen. Ett nytt förslag till organisation för det statliga fastighetsinnehavet bör utarbetas och enligt de båda förstnämnda motionerna bör en parlamentarisk beredning tillsättas i detta syfte. I motion 1992/93:Fi13 anföras att det framlagda förslaget har blivit splittrat, oöverskådligt och ineffektivt. Som exempel framhålls förslaget till organisation för universitetens och högskolornas fastigheter. Det framstår allt tydligare, menar motionärerna, att syftet med de framlagda förslagen inte i första hand är att skapa en effektiv och ändamålsenlig organisation för förvaltningen av statens fastigheter utan att skapa förutsättningar för utförsäljning av det statliga fastighetsinnehavet. Statens fastigheter har inte tillkommit för att utgöra en fastighetskoncern bland andra utan för att tillgodose ett statligt behov. Motionärerna finner det rimligt att universitet och högskolor ges möjlighet att skapa egna förvaltningsenheter för sina fastigheter. Formerna för detta bör närmare övervägas.

I motion 1992/93:Fi11 (fp, s, m, c, kds, v) begärs ett tillkännagivande av riksdagen om vad i motionen anförts om att donationsfastigheter vid *Universitetet i Göteborg* skall behandlas på samma sätt som motsvarande fastigheter i Lund och Uppsala. Motionärerna finner det naturligt att donerade fastigheter kvarstår i statlig ägo och instämmer på den punkten i regeringens förslag. Men detta är inte liktydigt med att dessa fastigheter skall ligga under en central förvaltning. Motionärerna erinrar om att mottagare av donationsfastigheter och donationsmedel har varit det universitet eller den högskola som den aktuella donatorn har velat stödja. Donationen har således inte varit riktad till svenska staten som sådan, utan till varje enskilt lärosäte. Om inte donators intentioner beaktas i detta avseende, finns det en uppenbar risk att universiteten och högskolorna i fortsättningen får svårt att erhålla nya donationer. Mot bakgrund av vad som anförts i propositionen om Uppsala och Lund finner motionärerna det svårt att förstå varför inte även andra universitet och högskolor skall kunna få förtroendet att äga och förvalta samtliga sina donationsfastigheter.

I motion 1992/93:Fi14 (m) behandlas Vallaområdet i Linköping. Motionären beskriver hur detta stora sammanhängande område i dag nyttjas av såväl Universitetet i Linköping som ett antal ditflyttade statliga verk med utpräglat forskningsinriktad verksamhet. Den nu gällande områdesplanen förutsätter en långtgående teknisk integration mellan universitetets och verkens byggnader. Det föreligger i dag en stor intressegemenskap mellan universitetet och verken avseende fastighetsförvaltningen, utnyttjande av lokaler m.m. Om den i propositionen föreslagna huvudprincipen följs, skulle detta innebära en olycklig uppdelning av den nuvarande verksamheten; de statliga verkens byggnader skulle föras till fastighetskoncernen, universitetets byggnader till högskolekoncernen. Vallaområdet bör enligt motionären även i framtiden utgöra en sammanhållen enhet.

Utbildningsutskottet vill med anledning av propositionen och de nu redovisade motionerna anföra följande.

Utskottet anser att regeringen med det nu föreliggande förslaget om fastighetsförvaltning för universitet och högskolor jämfört med förslagen i proposition 1991/92:44 i allt väsentligt tillmötesgår kravet på ökat hänsynstagande till de särdrag som utmärker verksamheten inom högskolesektorn. I enlighet med de riktlinjer för den statliga fastighetsförvaltningen som riksdagen tidigare godkänt förordar regeringen i nu föreliggande proposition att principen att fastighetsförvaltningen bör skiljas från brukandet av lokaler och mark även bör gälla universitet och högskolor. Utskottet kan instämma i de överväganden som redovisas och som lett till detta principiella ställningstagande. Samtidigt konstaterar utskottet med tillfredsställelse att regeringen härvid tagit hänsyn till de speciella omständigheter som har sin grund i att en stor del av högskolefastigheterna disponeras med särskilda villkor. De är antingen direkt donerade, helt eller delvis finansierade med donerade medel eller innehåller markdelar som är upplåtna av t.ex. kommunen med det särskilda villkoret att marken skall användas för högskoleändamål. Utskottet, som i det följande återkommer till frågan om donationsfastigheter, menar att ett godkännande av regeringens förslag i nu förevarande delar bör ge goda förutsättningar för fortsatta analyser och överväganden i syfte att komma fram till sådana lösningar av en rad delproblem som bidrar till att det i varje enskilt fall möjliggörs en så ändamålsenlig fastighetsförvaltning som möjligt.

Det anförda innebär att utbildningsutskottet godtar förslaget om en särskild fastighetskoncern för huvuddelen av universitets- och högskolefastigheterna. Utskottet förutsätter härvid att representanter för berörda universitet och högskolor har majoritet i de lokala bolagen.

Vad i propositionen anförts om att "åstadkomma koncernbidragslösningar inom högskolesystemet" har föranlett reaktioner bland universiteten. Man befärar — mot bakgrund av att moderbolaget ju äger dotterbolagen — att detta riskerar att försvåra en samlad och långsiktig planering för den enskilda högskolan och minskar universitetens och högskoleenheternas inflytande.

För utbildningsutskottet förefaller det både naturligt och rimligt att universitetens och högskolornas intressen tas till vara så långt som det är möjligt. Utskottet utgår därför från att företrädare för universitet och högskolor tillförsäkras ett stort inflytande i moderbolaget. Beträffande formuleringen "koncernbidragslösningar" i propositionen har utskottet inhämtat att regeringen därmed menar att det skall vara möjligt för koncernen att t.ex. via lån finansiera dotterbolagens nyinvesteringar.

Med hänvisning till det anförda och till att det är angeläget att arbetet med de nu föreslagna förändringarna inte fördröjs anser utskottet att finansutskottet bör avstyrka motionerna 1992/93:Fi10 yrkandena 1 och 2, 1992/93:Fi13 och 1992/93:Fi15.

Beträffande den del av universitetens och högskolornas fastigheter som omfattas av donationer anser utbildningsutskottet liksom regeringen att ifrågakvarande fastigheter bör förbli i "direkt statlig ägo" (prop. 1992/93:37 s. 10). Utskottet har därmed inte uttalat sig i frågan huruvi-

da visst universitet i visst avseende (såsom mottagare av donation) intar en särställning som självständigt, från staten skilt rättssubjekt. Utskottet delar emellertid den uppfattning som framförs i motion 1992/93:Fi10 att av universitet och högskolor mottagna donationer måste anses vara riktade till visst enskilt lärosäte och inte till staten mer allmänt.

Utskottet instämmer också i vad finansministern anser om att universitet och högskolor även i framtiden skall kunna ta emot och förfoga över donationer. Som utskottet har uppfattat innebörden av regeringens förslag såvitt avser förvaltningen av donationsfastigheterna vid samtliga universitet och högskolor medför det ingen förändring för universiteten och högskolorna utöver det att de lokala dotterbolagen ges möjlighet att handha förvaltningen av donationer.

Med det anförda anser utbildningsutskottet att syftet med yrkandet i motion 1992/93:Fi11 i huvudsak är tillgodosett. Med hänvisning härtill bör finansutskottet avstyrka detsamma.

Beträffande det i motion 1992/93:Fi13 framförda yrkandet om Vallaområdet i Linköping instämmer utskottet i syftet med motionen, nämligen att den föreslagna ordningen med två fastighetskoncerner inte skall medföra en splittring i förvaltningshänseende av väl fungerande universitetsområden på vilka finns andra statliga organ än universitet/högskolor. I propositionen (s. 17) berörs de kommunala ändamålsupplåtelseerna, och det anføres att dessa kräver särskilda överväganden. Utskottet utgår från att frågor även av den art som tas upp i motionen då avses klaras upp på ett sätt som bäst främjar verksamheten. Med hänvisning härtill anser utbildningsutskottet att ett särskilt uttalande av riksdagen i frågan inte är påkallat, varför motionen bör avstyrkas av finansutskottet.

Med vad utbildningsutskottet anført i det föregående föreslår utskottet att finansutskottet hemställer att riksdagen *dels* godkänner att huvuddelen av universitets- och högskolefastigheterna förs över till en särskild fastighetskoncern för högskolefastigheter med de organisatoriska och ekonomiska förutsättningar som har angivits i propositionen, *dels* godkänner vad i propositionen anförts om förvaltningen av det av SLU förvaldade fastighetsbeståndet. Vidare bör finansutskottet beträffande donationsfastigheter föreslå riksdagen att lägga propositionen i berörd del till handlingarna.

Till sist behandlar utbildningsutskottet motion 1992/93:Fi12 (fp, s, m, c, kds, v) vari yrkas att den nya särskilda *fastighetskoncernen för högskolefastigheter lokaliseras till Göteborg*. Motionärerna menar att den planerade högskolekoncernen är ovanligt lämplig för utlokalisering och hänvisar bl.a. till dagens arbetsmarknadssituation i Göteborg. Vidare åberopas i motionen vad arbetsmarknadsutskottet vid flera tillfällen uttalat, nämligen att det är viktigt att pröva möjligheterna att välja annan lokaliseringssort än Stockholm (jfr yttrande 1990/91:AU4y).

Utbildningsutskottet, som delar den av arbetsmarknadsutskottet uttalade uppfattningen, utgår från att regeringen prövar möjligheten att

lokalisera högskolekoncernen till annan ort än Stockholm och avstår därmed från att föreslå finansutskottet att hemställa om särskilt riksdagsuttalande i frågan.

1992/93:UbU4y

Stockholm den 24 november 1992

På utbildningsutskottets vägnar

Ann-Cathrine Haglund

I beslutet har deltagit: Ann-Cathrine Haglund (m), Lena Hjelm-Wallén (s), Rune Rydén (m), Bengt Silfverstrand (s), Margitta Edgren (fp), Ingvar Johnsson (s), Larz Johansson (c), Berit Löfstedt (s), Bo Arvidson (m), Ewa Hedkvist Petersen (s), Ingrid Näslund (kds), Stefan Kihlberg (nyd), Eva Johansson (s), Ulf Melin (m) och Jan Björkman (s).

Från Vänsterpartiet, som inte företräds av någon ordinarie ledamot i utskottet, har suppleanten Thommy Ohlsson (v) närvarit vid den slutliga behandlingen av ärendet.

Avvikande mening

Lena Hjelm-Wallén, Bengt Silfverstrand, Ingvar Johnsson, Berit Löfstedt, Ewa Hedkvist Petersen, Eva Johansson och Jan Björkman (alla s) anser

*del*s att den del av utbildningsutskottets yttrande som börjar med "Utskottet anser att" och slutar med "del till handlingarna" bort ha följande lydelse:

Utbildningsutskottet instämmer i den uppfattning som framförs i de socialdemokratiska motionerna att regeringens nu föreliggande förslag är splittrat och oöverskådligt. Detta gäller inte minst förslaget såvitt det avser organisationen av universitets- och högskolefastigheternas förvaltning. Vissa universitet och högskolor kommer enligt förslaget att ha en egen förvaltning av donationsfastigheter. Vissa sådana fastigheter kommer att förvaltas av den nyinrättade fastighetsförvaltningsmyndigheten. För övriga fastigheters förvaltning kommer att bildas lokala bolag ägda av högskolekoncernen. Det kommer enligt utskottets uppfattning att uppstå behov av såväl teknisk som fastighetsekonomisk expertis både hos de statliga myndigheterna (högskolor och den centrala förvaltningsmyndigheten) och i samtliga bolag, såväl moderbolaget som dotterbolagen. Sammantaget torde den föreslagna ordningen med fastighetsförvaltningen splittrad på ett antal myndigheter och flera bolag medföra avsevärda kostnader i sig, vilka inte kan anses gagna verksamheten i högskolan.

Utskottet anser att statens fastigheter och driften av dessa omfattar så stora värden att frågan om handhavandet av dem bör föregås av

ytterligare och noggrann prövning, innan riksdagen tar slutlig ställning. Detta bör ske genom en parlamentarisk beredning med representanter för de större lokalnyttjarna. I detta sammanhang måste de förhållanden som rör universitetens och högskolornas fastigheter särskilt belysas. Det bör noga övervägas om det inte är rimligt att universitet och högskolor skall kunna ges möjlighet att skapa egna förvaltningsenheter för sina fastigheter. Vid dessa överväganden är det naturligt att de synpunkter som framkommit genom motionerna 1992/93:Fi11 och 1992/93:Fi14 beaktas.

Med hänvisning till det anförda föreslår utbildningsutskottet att finansutskottet tillstyrker motionerna 1992/93:Fi10 yrkandena 1 och 2, 1992/93:Fi13 och 1992/93:Fi15 såvitt gäller avslag på proposition 1992/93:37. Därjämte bör finansutskottet med tillstyrkande av motionerna i motsvarande delar föreslå att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utbildningsutskottet i detta yttrande anført om en parlamentarisk beredning för utarbetande av ett nytt förslag till organisation för det statliga fastighetsinnehavet. Med hänvisning till vad utskottet har anført om att de i motionerna 1992/93:Fi11 och 1992/93:Fi14 aktualiserade frågorna bör ingå i det av utskottet nu föreslagna parlamentariska beredningsarbetet bör finansutskottet avstyrka även dessa båda motioner.

dels att den del av utbildningsutskottets yttrande som börjar med "Utbildningsutskottet, som delar" och slutar med "riksdagsuttalande i frågan" bort ha följande lydelse:

Med hänvisning till att utbildningsutskottet i det föregående föreslagit finansutskottet att avstyrka propositionen är någon fråga om lokalisering inte aktuell i sammanhanget, varför finansutskottet bör avstyrka även motion 1992/93:Fi12.

Särskilda yttranden

1. Hyresavtalen inom universitets- och högskolesektorn

Lena Hjelm-Wallén, Bengt Silfverstrand, Ingvar Johnsson, Berit Löfstedt, Ewa Hedkvist Petersen, Eva Johansson och Jan Björkman (alla s) anför:

Om det är riksdagens mening att regeringens förslag i den föreliggande propositionen skall ligga till grund för en omdaning av universitetens och högskolornas förvaltning av sina fastigheter och riksdagen sålunda bifaller propositionen, har vi naturligtvis inget att invända mot de minskade restriktioner vid tecknande av hyresavtal som regeringen föreslår. Vi avstår därför från att reservera oss och avge en avvikande mening i den frågan och på just den delen av propositionen.

2. Utlokalisering av fastighetskoncernen för högskolefastigheter

1992/93:UbU4y

Ingrid Näslund (kds) anför:

Kristdemokratiska samhällspartiet ställer sig positivt till utlokalisering-
en av statlig verksamhet från Stockholm, där detta är möjligt utan att
det medför uppenbara nackdelar för verksamheten.

Man kan utan tvivel anföra skäl för att utlokalisera den nya "hög-
skolekoncernen" till andra orter än Göteborg. Jag vill dock hävda att
Göteborg skulle vara mycket lämpligt som säte för den särskilda
fastighetskoncernen för högskolefastigheter inte bara av de skäl som
anges i motion 1992/93:Fi12.

Med tanke på Göteborgs ställning som rikets andra stad både vad
gäller storlek och betydelse är det förvånansvärt att ambitionen att
utlokalisera statlig verksamhet från Stockholm under årens lopp endast
lett till att Fiskeristyrelsen placerats i Göteborg.

Regeringens offensiva satsning på den högre utbildningen är i da-
gens läge viktigare än någonsin för hela landets utveckling. En utloka-
lisering från statens sida av en verksamhet med nära anknytning till
den högre utbildningen till en klassisk arbetarstad som Göteborg
skulle i detta sammanhang få ett stort symbolvärde.

Med hänvisning till ovanstående instämmer jag i vad utskottet sagt
om att regeringen bör pröva möjligheten att utlokalisera den nya
fastighetskoncernen för högskolefastigheter. För min del utgår jag från
att regeringens prövningsförfarande tar sikte på Göteborg.

3. Utlokalisering av fastighetskoncernen för högskolefastigheter

Stefan Kihlberg (nyd) anför:

Jag instämmer i vad utskottet har anfört om att regeringen bör pröva
möjligheten att utlokalisera den nya fastighetskoncernen för högskole-
fastigheter. Emellertid utgår jag för min del från att regeringen därvid
beaktar de skäl för en lokalisering av koncernen till Göteborg som
anförts i motion 1992/93:Fi12 och förutsätter att regeringen vid pröv-
ningen av lokaliseringsfrågan tar sikte på Göteborg.

Meningsyttring av suppleant

*Meningsyttring får avges av suppleant från Vänsterpartiet, eftersom
partiet inte företräds av ordinarie ledamot i utskottet.*

Thommy Ohlsson (v) anför:

Jag instämmer i den avvikande mening som avgivits av utbildningsut-
skottets socialdemokratiska ledamöter.